

GÖDÖLLŐI
VÁROSI
MÚZEUM

2100 Gödöllő, Szabadság tér 5.

Tel.: +36 28 421-997, +36 20 269-2007

Fax: +36 28 422-003

E-mail: info@godolloimuzeum.hu

Honlap: godolloimuzeum.hu

„Adj király katonát” – Gödöllőiek az első világháborúban

2014. március 22 – november 2.

című kiállításról

A Gödöllői Városi Múzeum „Adj király katonát!” című kiállítása gazdag műtárgyanyaggal igyekszik átfogó képet adni a háborús állapot különböző dimenzióiról, a front és a hátszág kapcsolatáról, mivel az első világháború újszerűsége éppen ebben rejlik a korábbi háborúkhöz képest. A végkimenetel nem korlátozódott a hadvezetés és a hadsereg teljesítményére, hanem a teljes hátszágot érintette, hiszen annak is a legnagyobb áldozatokot kellett meghoznia a háború során. A Monarchia 51 milliós összlakosságából összesen 8 és fél millió katona vett részt a háborúban, a történelmi Magyarország akkor megközelítően 20 milliós lakosságából 3 és fél millió férfi vonult be. Nem volt tehát szinte olyan család, amelyből ne vett volna részt férfi családtag a küzdelemben. Ekkora tömeget kellett ellátni a hátszágnak négy éven át élelemmel, hadianyaggal.

A kiállítás egy része ezért bemutatja a fronton szolgáló katonák körülményeit, megemlékezik a harcoló és sok esetben sebesülten hazaérkező vagy idegenben meghalt katonákról, akiket többnyire a harctereken temettek el. A kiállításon a látogatók megtekinthetik a háborúban használt fegyverek egy részét, melyekkel a hadak komoly pusztítást vittek végbe mind emberéletben, mind az anyagi javakban. Ugyanakkor az érdeklődők megismerhetik a gyógyítás eszközeit is, melyekkel a fronton és a hátszágban a katonák sérüléseit, betegségeit próbálták az orvosok megszüntetni. Gödöllőn is több ideiglenes egészségügyi létesítmény szolgálta a gyógyulást: a királyi kastélyban üdülőkórház működött, az állami méhtelegen vak katonák számára rehabilitációs központot létesítettek, továbbá a község magánházaiban is szállásoltak el és gondoztak sebesült vagy lábadozó katonákat.

Dokumentumok, tárgyak idézik fel az itthon maradt családtagok: feleségek, gyermekek mindennapi életét is. Ezek érzékeltetik a mindennapi élet

GÖDÖLLŐI
VÁROSI
MÚZEUM

2100 Gödöllő, Szabadság tér 5.

Tel.: +36 28 421-997, +36 20 269-2007

Fax: +36 28 422-003

E-mail: info@godolloimuzeum.hu

Honlap: godolloimuzeum.hu

nehézségeit, amelyek sok esetben a háború után sem szűntek meg, hiszen az élet a fronton elesett vagy eltűnt családfő nélkül folytatódott tovább.

Gödöllő életének szerves részét képezte a szecessziós művésztelep alkotóközössége. A viláégés idején készült műveik bemutatásával célunk, hogy a látogatók képet kaphassanak arról, hogyan hat a művészi kifejezésre a háború közvetlen élménye, hiszen annak borzalmaival szinte mindegyik művész valamilyen formában, közvetve vagy közvetlenül találkozott.

Ma már egyre inkább követendő gyakorlattá válik, hogy a kiállítások önmagukon túlmutatva további rendezvények háttéréül, kiindulási alapjául szolgálnak. Ezért múzeumi órákat is terveztünk, amelyek célja, hogy az általános és középiskolás korosztály szélesebb rétege a tanórák anyagához kapcsolódóan saját élményalapú ismereteket szerezzen az első világháborúról. Az órák, foglalkozások középpontjában a családok élete áll, hogyan változott meg ez a háborús viszonyok közepette. A foglalkozások abban nyújtanak többet az iskolai tanóránál, hogy a diákok kézbe vehetnek, olvashatnak helyi korabeli dokumentumokat (illetve azok másolatait), felismerhetik, hogy a helyi, kis közösségek életét hogyan határozta meg a világban folyó háború. A forrásokból (újságcikkekből) kiinduló dramatikus játékok során átélhetik azokat az érzéseket, amiket a korabeli emberek.

(Érdeklődni lehet: Ivókné Szajkó Ottília múzeumpedagógusnál: 20/269-2007)

A kiállításhoz 2014 őszén előadássorozat kapcsolódik, amely a témák érdekessége miatt a legkülönbözőbb korosztályok érdeklődését felkeltheti. Hogyan és mit főztek az asszonyok a háborús viszonyok közt? Mi lett a sorsa azoknak a zászlóknak, amelyeket a hadba vonuló egységeknek varrtak, hímeztek és ajándékoztak lelkes fiatal lányok? Hogyan jelent meg a háború a gyermekjátékokban? Hogyan jelenítették meg az ellenséget a képeslapokon? Olyan témákat választottunk, amelyek sok szállal kapcsolódnak a kiállítás anyagához, és a helyi közösség akkori életéhez.

GÖDÖLLŐI
VÁROSI
MÚZEUM

2100 Gödöllő, Szabadság tér 5.

Tel.: +36 28 421-997, +36 20 269-2007

Fax: +36 28 422-003

E-mail: info@godolloimuzeum.hu

Honlap: godolloimuzeum.hu

Mosoda a fronton. Magántulajdon.

A kiállítást rendezték: Fábrián Balázs, Ivókné Szajkó Ottília, Kerényi B. Eszter